

Miljenko Stojić

U neko vrijeme nekoga dana

POMALO OTKVAČENO

Prestali smo sanjati,
dok se pjesma još pušila,
hrskava kao *croissante*,
a mi zaneseni uspjehom,
ma svejedno kakvim.

Sunce bljeska na obzorju,
zvuk pile resko para uši,
drva se spremaju za zimu,
sve je do kraja idilično,
tek uramiti i objesiti na zid.

Trošne cipele na nogama,
bit će očito još putovanja,
ove snove odnio je vjetar,
zapjevaj iz svega grla,
da te čuju isti takvi.

A ON ŠUMI

Hoće li još jedan nesmiljeni rat,
tamo u Izraelu, Palestini,
sami razmrsite kako se zove taj komad zemlje,
ja ću razmrsivati na mojoj strani ozemlja,
pa onda možemo popiti kavu,
dolje u dućanu u starom dijelu grada
ili tamo kod Nene u zapadnom.

Da, grad se zove Jeruzalem,
a Nena je Hrvatica, baš kao i ja.
Muž joj je tipični Židov, liberalni,
ja sam tipični katolik, slobodni.

Podučavali su me o Jeruzalemu u školi,
iz onih davnih, davnih dana.
Nešto sam, izgleda, od svega i naučio.
Samo bih htio shvatiti sadašnjost, ali se ne da,
bježi mi kroz prste, kroz misli.
Tamni se oblaci gomilaju na obzorju.
A ja sam i dalje Hrvat,
zagledan u zaslon računala,
zagledan u neke svoje dane.

Gore na Sionu pirkao je obično vjetrić,
ili se to meni samo tako činilo.
Tamo su bili njihovi kraljevi,
tamo je Isus večerao sa svojima,
tamo danas pravovjerni mrko mjerkaju,
prolaznike kao što sam i sam, a i oni.

Odlučih kupiti sandale na Jaffa Gate,
one kožne, kakve sam uvijek volio.
Malo cjenkanja i sve bi brzo obavljeno.

Uranjam u mnoštvo, šumi Jeruzalem,
to povijest priča svoju priču.

PUTOVIMA DUHA

Kišilo je čitavo popodne toga dana
povrh borova, povrh ružnih krovova,
u Lošinju, uz zrnca burne povijesti,
među domaćima, među znatiželjnima,
upijao sam zvukove ulice i šum mora,
gledao natpise s imenom zločinaca,
na stazama kojima sam znatiželjno išao,
upijao unutrašnjost crkve ponad obale,
netko se ovdje moli Bogu za ovo mjesto,
netko ovdje saznaje tko je i što je.

Hranili su dijete u predasima kiše,
tik uz more i barke koje se ljuljuškaju,
valjda će biti sretno kada prohoda,
svojim korakom svojom zemljom.

Vukli su se dani hodnicima Betanije,
jedne od vila u ovom dijelu mjesta,
ali vila gdje se moli i razmišlja,
gdje se život gleda rastvorenim očima,
bilo nam je dobro jer smo to mi.

Poći ćemo odavde u naše krajeve,
i tamo će kišiti, ali bit će i sunca,
kao jučer čitav dan u ovoj uvali.

Zabosti nam je stijeg duboko u zemlju,
zabosti nam je križ još dublje,
ponovno kao u danima mladosti,
jer dok je njih bit će i vas,
poručuje galeb s modroga neba.

BIJELIM SVIJETOM

Moćno tuku valovi o moćni čelični brod,
a on škripi i uporno se probija,
sa mnom negdje dolje u jeftinom kutu.
Slušam brektanje strojeva u susjedstvu,
prolazi posada, prolaze putnici i vrijeme.
Izlazim na palubu s knjigom u ruci.
Skrio sam se opet u neki kut i disao,
duboko, u inat vjetru, u inat kapljama mora.

Knjigu sam zaklopio, putujem u Švedsku.
Iza sebe sam ostavio Englesku i njihov čaj.
Na kraju svega vratit ću se u Jeruzalem,
popiti kavu s fra Ljubom na Drugoj postaji,
kavu s Kostom u muzeju na pravoslavnoj strani.
Prekinute su telefonske veze, pisma dugo putuju,
a nitko od nas ne voli taj jugokomunizam.

Škripi brod u neko vrijeme nekoga dana,
ako saznaju kamo idem uzet će mi putovnicu,
u jednom od njihovih smrdljivih ureda.
Neka, ja putujem svojima u tuđinu,
oni ne smiju svojima u domovinu.

TEBI, MOŽDA NAMA, POSJET

Gledaš svijeću kako tinja,
crna mramorna ploča,
jedan dečko usnuo vječno.

Ne čitaš svoje napisane riječi,
puštaš molitvu kroz suzno srce,
dok vani sve izgleda obično,
osim izdajničkog trzaja na licu.
Nema se tu što prigovoriti, Bože,
uvijek se na život stavljala točka,
važno je samo da je bio u redu.

Odlazimo s poukom u srcu duboko,
trebat će nam za smušena vremena,
a ti mirno snivaj u našim srcima,
kao čisti biser u nutrini školjke.

ONAKO U PROLAZU

Sprovodna povorka okreće prema groblju.
U kutu neka djevojka s velikim psom.

Crna gusta dlaka pala mu po tijelu.
Ona oskudno odjevena izlizanim jeansom.

Pas mirno promatra oslonjen na stražnje noge.
Ona nemirno cupka držeći ovlaš povodac.

Nije ih bilo kada smo se vraćali s pokopa.
Noć se polagano spuštala preko okolnih brda.

NAKON SVEGA

Prevalio je dosta mora,
razbio dosta valova,
nagutao se dosta strahova,
dok nije stekao znanje.

On sada mirno uživa u luci.
Svojoj.

Sjeća se svih bura,
mnogih luka po svijetu,
nekih poznanika kroz maglu,
grije ga sada topli dom,
opija miris svježeg kruha.

Putovanja mu dođoše kraju.
Konačno.

Negdje je zametnuo onu lulu,
na granici su je pregledavali,
mogla bi poslužiti za bombu,
ne sluteći da su imali pravo,
kovao je uz nju vatrene misli.

Spremaše bunu protiv licemjerja.
Uporno.

Mala Mihaela sjede kraj njega,
povuče ga za brk,
pričaj mi o putovanjima,
je li bilo kučibaba, je li...

Eh, moje drago dijete!
Saznat ćeš.

REPUBLIKA

ČASOPIS ZA KNJIŽEVNOST, UMJETNOST I DRUŠTVO

godište LXXXI.
siječanj – veljača
2025.

1-2

Nakladnik: Društvo hrvatskih književnika

Za nakladnika: Hrvojka Mihanović-Salopek

Glavni urednik: Boris Beck

Pomoćnica glavnog urednika: Marina Katinić Pleić

Adresa uredništva:

Društvo hrvatskih književnika, Trg bana Josipa Jelačića 7/1, 10 000 Zagreb
Tel. 01 4816 931, 4883 580, e-adresa: republika@dhk.hr

Tajnica uredništva: Tihana Stojković

Lektura i korektura: Ivana Dizdar

Prijelom: Neven Osojnik

Tisak: ITG d.o.o, Zagreb

Cijena pojedinačnog dvobroja je 10 €, izvan Hrvatske u zemljama EU-a 15 €, izvan EU-a 20 €. Godišnja pretplata je 50 €, izvan Hrvatske u zemljama EU-a 100 €, izvan EU-a 120 €. Godišnja pretplata za članove DHK-a je 30 €, izvan Hrvatske u zemljama EU-a 50 €, izvan EU-a 70 €. U sve cijene uključena je poštarina.

Uplate u Hrvatskoj vrše se na žiroračun Društva hrvatskih književnika, IBAN: HR5223600001101361393 (Zagrebačka banka d.d., Zagreb), poziv na broj: 0105-2025, opis plaćanja: Republika 2025.

Uplate iz inozemstva: Croatian Writers' Association, Zagrebačka banka d. d., Savska 60, Zagreb, Croatia, IBAN: HR5223600001101361393, SWIFT banke ZABHR2X.

Časopis Republika u kontinuitetu izlazi od 1945. godine do danas. Društvo hrvatskih književnika njegov je nakladnik od 1981. godine.

Časopis je objavljen uz potporu Grada Zagreba i Ministarstva kulture i medija RH.